	URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE	
	Informacja sygnałna	Data opracowania - czerwiec 2007 r.
Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl tel. 012 415 38 84		Internet: http://www.stat.gov.pl/urzedys/krak

Nr 14

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W I KWARTALE 2007 R.

Przedmiotem *Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności* jest fakt wykonywania pracy, pozostawiania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu, przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część kwartalnej próby wylosowanych mieszkań, dzięki czemu wyniki badania ilustrują sytuację na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących - zgodnie z międzynarodowymi standardami - zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Za **bezrobotne** uznano (od I kwartału 2001 r.) osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie, definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Uwagi: Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności w niektórych tablicach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

Od II kwartału 2006 r. dane według wieku liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

W I kwartale 2007 r. w Małopolsce spośród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej można wyróżnić grupę pracujących, którzy stanowili 47,7%, bezrobotnych - 5,2% oraz biernych zawodowo - 47,1%. Oznacza to, że ponad połowa badanej zbiorowości nie pracowała.

Zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie małopolskim liczyła 1373 tys. osób, tj. 8,2% ogólnej liczby aktywnych w kraju. Aktywni zawodowo stanowili 52,9% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w Polsce współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 53,2%).

W ciągu roku populacja aktywnych zawodowo zmniejszyła się ze względu na znaczny spadek liczby bezrobotnych - o 30,4%, który nie został zrekompensowany 3,7% wzrostem ilości pracujących.

W stosunku do IV kwartału 2006 r. spadła o 7,0% (w Polsce o 1,5%) liczba osób aktywnych zawodowo. Populacja osób bezrobotnych obniżyła się o 22,0%, a liczba pracujących zmniejszyła się o 5,1%. Główną przyczyną tych

TABL.1 LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
			razem	pracujący	bezrobotni	
a - I kw. 2006 w tys.						
b - IV kw. 2006 w tys.						
c - I kw. 2007 w tys.						
d - I kw. 2006=100						
e - IV kw. 2006=100						
OGÓLEM	a	2616	1389	1195	194	1228
	b	2663	1477	1305	173	1185
	c	2595	1373	1239	135	1222
	d	99,2	98,8	103,7	69,6	99,5
	e	97,4	93,0	94,9	78,0	103,1
mężczyźni	a	1247	774	662	113	472
	b	1229	775	694	81	454
	c	1216	754	683	71	462
	d	97,5	97,4	103,2	62,8	97,9
	e	98,9	97,3	98,4	87,7	101,8
kobiety	a	1369	614	533	81	755
	b	1434	703	611	91	732
	c	1379	619	556	64	760
	d	100,7	100,8	104,3	79,0	100,7
	e	96,2	88,1	91,0	70,3	103,8
Miasta	a	1333	661	559	102	672
	b	1358	715	620	95	643
	c	1378	703	628	75	675
	d	103,4	106,4	112,3	73,5	100,4
	e	101,5	98,3	101,3	78,9	105,0
Wieś	a	1283	728	636	92	555
	b	1305	762	684	78	543
	c	1217	670	610	60	547
	d	94,9	92,0	95,9	65,2	98,6
	e	93,3	87,9	89,2	76,9	100,7

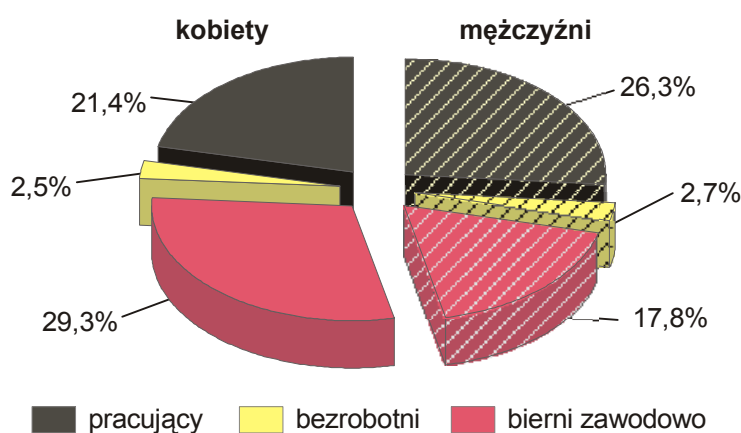
spadków był ubytek liczby ludności w wieku 15 lat i więcej w porównaniu z poprzednim kwartałem o 2,6%.

W okresie styczeń-marzec 2007 r. **bierni zawodowo** (1222 tys. osób) *stanowili 8,3% wszystkich biernych w kraju oraz 47,1% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w Polsce 46,8%)*.

W ciągu roku liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 0,5% (*w kraju wzrosła o 1,0%*), a w skali kwartału zwiększyła się o 3,1% (*w Polsce o 2,3%*).

W województwie małopolskim w wyniku opisanych zmian nastąpił spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. W I kwartale 2007 r. na 1000 pracujących przypadało 1095 niepracujących, podczas gdy rok wcześniej - 1190 (wskaźnik liczony dla osób w wieku 15 lat i więcej).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI W I KWARTALE 2007 R.

AKTYWNI ZAWODOWO

W I kwartale 2007 r. w Małopolsce w grupie aktywnych zawodowo (1373 tys. osób) większość stanowili mężczyźni 54,9% (*w kraju 55,0%*) oraz osoby zamieszkałe w miastach - 51,2% (*w Polsce 62,1%*). Liczba osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się w porównaniu z I kwartałem 2006 r. o 1,2% (*w kraju o 0,4%*). Zmiany dotyczyły głównie mieszkańców wsi (spadek o 8,0%) oraz miast (wzrost o 6,4%). W stosunku do IV kwartału 2006 r. populacja aktywnych zawodowo zmniejszyła się, zarówno w podziale według płci, jak i miejsca zamieszkania. Największe spadki zanotowano wśród aktywnych zawodowo kobiet (o 11,9%) oraz osób mieszkających na wsi (o 12,1%).

Najliczniejszą grupę wiekową wśród aktywnych zawodowo, tj. 425 tys. osób (31,0% ogółu), stanowili 25-34-latkowie. Ich liczba zwiększyła się o 2,2% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, ale spadła o 2,5% w stosunku do poprzedniego kwartału. Największe spadki liczby aktywnych zawodowo odnotowano w najmłodszej grupie wiekowej (15-24 lata) wchodzącej na rynek pracy (149 tys. osób, 10,9% udziału) - na przestrzeni roku o 11,8% i kwartału o 22,4%. Liczebność stosunkowo najmniejszej grupy, czyli osób w wieku 55 lat i więcej (141 tys. osób, 10,3% udziału) również spadła. Osoby w wieku produkcyjnym (1331 tys.) stanowiły 96,9% ogółu aktywnych zawodowo, a ich udział wzrósł o 0,6 pkt w skali kwartału i o 0,9 pkt w ciągu roku.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia najczęściej aktywnych zawodowo (33,2% ogółu) miało ukończoną szkołę zasadniczą zawodową - 456 tys. osób. Ich liczba spadła zarówno w stosunku do poprzedniego roku (o 4,4%), jak i do poprzedniego kwartału (o 5,0%). Najmniej liczną grupę stanowiły już, nie jak poprzednio, osoby legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (118 tys., wzrost w skali roku o 4,4%), ale osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym - 115 tys. (spadek o 20,7%). W zestawieniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosła (o 15,8%) ilość osób, które ukończyły szkołę wyższą - do poziomu 307 tys. (tj. 22,4% ogółu), a spadła - z policealnym i średnim zawodowym (o 3,1%). Ich udział w ogólnej liczbie aktywnych zawodowo wyniósł 27,5% (378 tys.).

Do pomiaru poziomu aktywności zawodowej służy współczynnik wyrażający udział osób aktywnych zawodowo (pracujący i bezrobotni) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. W województwie małopolskim w I kwartale br. **współczynnik aktywności zawodowej** wynosił

52,9%. Współczynnik ten był znacznie wyższy dla populacji mężczyzn - 62,0%, podczas gdy u kobiet wynosił tylko 44,9%. Natomiast różnice pomiędzy aktywnością zawodową w miastach i na wsi były już zdecydowanie mniejsze. Odbiegały od średnich wartości krajowych w przypadku miast in minus 2,1 pkt procentowego, a na terenach wiejskich in plus 1,7 pkt.

Porównując z analogicznym okresem 2006 r., jak i z poprzednim kwartałem, nie odnotowano wzrostu udziału osób aktywnych zawodowo ogółem, z wyjątkiem miejskiego rynku pracy (o 1,4 pkt w skali roku).

W przebadanych grupach wiekowych najwyższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano u osób w wieku 35-44 lata - 90,5%. W porównaniu z analogicznym okresem 2006 r. w tej grupie wiekowej aktywność nadal była najwyższa i zwiększyła się jeszcze o 3,2%. Nieco mniejszy wzrost zanotowano również w grupie 45-54-latków. Spadek aktywności wystąpił w grupie wiekowej 25-34 lata (o 1,8%). Współczynnik obniżył się również wśród osób młodych wchodzących na rynek pracy (15-24 lata), a także wśród osób starszych zbliżających się do wieku emerytalnego (55 lat i więcej). W grupie tej odnotowano bardzo niską aktywność zawodową.

W stosunku do IV kwartału 2006 r. współczynnik aktywności wzrósł dla osób w wieku 45-54 lat - o 1,6%, a w pozostałych grupach wiekowych spadł, najbardziej wśród 15-24-latków - o 5,0 pkt.

Dla ogółu ludności w wieku produkcyjnym odnotowano w skali kwartału spadek aktywności o 1,1%, a porównując z I kwartałem ub. roku - wzrost o 0,7%.

TABL.2 WSPÓLCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		
	I kw.	IV kw.	I kw.		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			+/- w porównaniu z	
			I kw. 2006	IV kw. 2006	
OGÓLEM	53,1	55,5	52,9	-0,2	-2,6
mężczyźni	62,1	63,1	62,0	-0,1	-1,1
kobiety	44,9	49,0	44,9	0,0	-4,1
Miasta	49,6	52,7	51,0	1,4	-1,7
Wieś	56,7	58,4	55,1	-1,6	-3,3
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	68,7	70,5	69,4	0,7	-1,1
15-24 lata	31,6	35,3	30,3	-1,3	-5,0
25-34	86,3	88,3	84,5	-1,8	-3,8
35-44	87,3	90,7	90,5	3,2	-0,2
45-54	73,5	74,0	75,6	2,1	1,6
55 lat i więcej	18,8	20,3	17,6	-1,2	-2,7
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	78,6	80,5	78,5	-0,1	-2,0
Policealne i średnie zawodowe	66,9	68,7	64,9	-2,0	-3,8
Średnie ogólnokształcące	39,5	44,0	39,6	0,1	-4,4
Zasadnicze zawodowe	66,9	66,5	65,6	-1,3	-0,9
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	20,8	21,2	18,3	-2,5	-2,9

Poziom i rodzaj wykształcenia jest decydującym czynnikiem, który wpływa na aktywność ekonomiczną ludności. Najbardziej aktywne zawodowo są osoby legitymujące się wykształceniem wyższym, a także zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym. Współczynnik aktywności zawodowej w populacji osób, które ukończyły szkołę wyższą wynosił 78,5%, podczas gdy z najniższym wykształceniem (gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym) tylko 18,3%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku jedynie aktywność zawodowa osób z ukończoną szkołą ogólnokształcącą nieznacznie wzrosła, natomiast w pozostałych grupach spadła. W stosunku do poprzedniego kwartału współczynnik aktywności zawodowej spadł we wszystkich omawianych grupach.

PRACUJĄCY

W województwie małopolskim w I kwartale 2007 r. pracowało 1239 tys. osób (90,2% aktywnych zawodowo; w kraju 88,7%). Spośród pracujących większość stanowili mężczyźni - 55,1% (w Polsce 55,4%) oraz mieszkańcy miast - 50,7% (w kraju 62,2 %).

Na przestrzeni roku odnotowano wzrost liczby pracujących ogółem o 3,7% - kobiet o 4,3%, a mężczyzn o 3,2%. Wysoki wzrost (o 12,3%) wystąpił wśród pracujących w miastach, podczas gdy na wsi miał miejsce spadek (o 4,1%). Podobnie w stosunku do poprzedniego kwartału populacja pracujących zwiększyła się jedynie w miastach - o 1,3%, a na wsi spadła o 10,8%. Jednocześnie w podziale według płci zanotowano spadek, większy wśród kobiet - o 9,0%, a mniejszy wśród mężczyzn o 1,6%.

Najliczniejsze grupy wiekowe wśród pracujących stanowiły osoby między 25-34 rokiem życia (31,0% ogółu) oraz 35-44-latkowie (24,1%). W skali roku najwyższy wzrost wystąpił w grupie wiekowej 25-34 lata - o 7,9%, a największy spadek, tak w porównaniu z I jak i z IV kwartałem 2006 r., zaobserwowano w najmłodszej grupie 15-24 lata, odpowiednio o 7,6% i o 22,7%. W zestawieniu z poprzednim kwartałem wzrost liczby pracujących (o 3,0%) miał miejsce jedynie w grupie wiekowej 45-54 lata. Pracujący w wieku produkcyjnym (1196 tys.) stanowili 96,5% ogółu. Na przestrzeni roku liczba pracujących zwiększyła się o 4,8%, a w kwartale zmalała o 4,3%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, dominowali pracujący z wykształceniem zasadniczym zawodowym (403 tys., tj. 32,5% udziału), których liczba wzrosła w zestawieniu z I kwartałem 2006 r. o 2,8%, ale spadła w porównaniu z poprzednim kwartałem o 3,4%. Największy przyrost (o 15,8%) w okresie roku miał miejsce wśród osób pracujących, które ukończyły szkołę wyższą (23,6% ogółu) - do poziomu 293 tys. Zarazem była to jedyna grupa, której liczebność zwiększyła się w stosunku do poprzedniego kwartału (o 0,7%), w pozostałych grupach odnotowano spadki, przy czym najgłębszy z nich dotyczył osób o najniższym poziomie wykształcenia (o 16,5%) do poziomu 101 tys.

Do pomiarów wykorzystania zasobów pracy stosuje się wskaźnik zatrudnienia, który obrazuje udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. Wskaźnik zatrudnienia notowany w Małopolsce w I kwartale br. wyniósł 47,7% (w kraju niższy o 0,5 pkt procentowego). Najwyższy wskaźnik zatrudnienia charakteryzował populację mężczyzn - 56,2% oraz pracujących na wiejskim rynku pracy - 50,1%. Rozpatrując poziom wskaźnika wśród województw, Małopolska uplasowała się na siódmym miejscu.

W porównaniu z sytuacją sprzed roku odsetek pracujących wzrósł, a w stosunku do poprzedniego kwartału obniżył się zarówno w podziale według płci, jak i miejsca zamieszkania.

W najlepszej sytuacji były osoby w wieku 35-44 lata, dla których wskaźnik zatrudnienia wyniósł 83,2%, natomiast w najgorszej pozostawały osoby mające 55 lat i więcej - 17,1%. W tej najstarszej grupie wiekowej odsetek pracujących zmniejszył się zarówno w zestawieniu z sytuacją sprzed roku, jak i sprzed kwartału. Wskaźnik wyznaczony dla osób w wieku produkcyjnym osiągnął pułap 62,3% i wzrósł zarówno do I kwartału, jak i nieznacznie do IV kwartału 2006 r.

Rozpatrując kryterium wykształcenia ankietowanych, najwyższy wskaźnik zatrudnienia (74,9%) odnotowano wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą, a najniższy (16,1%) wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym, przy czym grupa ta cechowała się największą tendencją spadkową. Wzrost wskaźnika w skali roku dotyczył zwłaszcza osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 3,0 pkt).

W okresie styczeń-marzec br. w **sektorze prywatnym** w województwie małopolskim pracowało 897 tys. osób (72,4% ogółu pracujących, w kraju 71,6%), głównie na terenach wiejskich (54,0% udziału pracujących w tym sektorze). Wśród osób skupionych w prywatnych przedsiębiorstwach 60,0% stanowili mężczyźni. Natomiast wśród 342 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 63,2% pracowało w miastach, a kobiety stanowiły 57,6% ogółu pracujących. W charakterze pracowników najemnych pracowało 895 tys. osób (72,2% ogółu pracujących, w kraju 76,2%), w tym 61,8% w sektorze prywatnym. Grupa pracodawców i pracujących na własny rachunek liczyła 274 tys. osób (22,1% udziału, o 2,5 pkt procentowe więcej niż średnio w Polsce), natomiast 5,6% stanowili pomagający członkowie rodzin. W analizowanym okresie wzrósł tylko odsetek pracowników najemnych (o 7,6%) w stosunku do I kwartału 2006 r., natomiast w pozostałych grupach pracujących wystąpiły spadki, zarówno w porównaniu z pierwszym jak i czwartym kwartałem ub. roku.

Najbardziej liczne **grupy zawodowe** w Małopolsce tworzyli: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 203 tys. osób, tj. 16,4% ogółu pracujących, specjaliści - 201 tys. osób, tj. 16,2% oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 171 tys. osób, tj. 13,8% ogółu, wśród których większość, bo 151 tys. (88,3%) to mężczyźni.

Mężczyźni dominowali również wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń (87,3%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (68,9%) oraz rolników i pokrewnych zawodów (53,7%). Kobiety przeważały m.in. wśród pracowników biurowych (77,9%), specjalistów (63,7%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (61,8% udziału w danej grupie).

TABL.3 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		+/- w porównaniu z I kw. 2006	IV kw. 2006
	I kw.	IV kw.	I kw.			
	wskaźnik zatrudnienia w %					
OGÓLEM	45,7	49,0	47,7	2,0	-1,3	
mężczyźni	53,1	56,5	56,2	3,1	-0,3	
kobiety	38,9	42,6	40,3	1,4	-2,3	
Miasta	41,9	45,7	45,6	3,7	-0,1	
Wieś	49,6	52,4	50,1	0,5	-2,3	
Według wieku:						
w tym w wieku produkcyjnym	58,8	62,0	62,3	3,5	0,3	
15-24 lata	22,1	25,9	22,2	0,1	-3,7	
25-34	73,9	77,9	76,3	2,4	-1,6	
35-44	77,4	82,7	83,2	5,8	0,5	
45-54	65,4	67,3	70,1	4,7	2,8	
55 lat i więcej	17,6	19,0	17,1	-0,5	-1,9	
Według poziomu wykształcenia:						
Wyższe	75,1	74,6	74,9	-0,2	0,3	
Policealne i średnie zawodowe	58,1	61,0	58,9	0,8	-2,1	
Średnie ogólnokształcące	32,2	35,6	33,2	1,0	-2,4	
Zasadnicze zawodowe	55,0	57,8	58,0	3,0	0,2	
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	17,1	18,7	16,1	-1,0	-2,6	

BEZROBOTNI

W okresie styczeń-marzec br. w województwie małopolskim zbiorowość bezrobotnych liczyła 135 tys. osób (9,8% aktywnych zawodowo, w Polsce 11,3%) i stanowiła 7,1% wszystkich bezrobotnych w kraju. Wśród poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast - 55,6% (w Polsce 61,2%). Mężczyźni stanowili 52,6% (w kraju 52,1%).

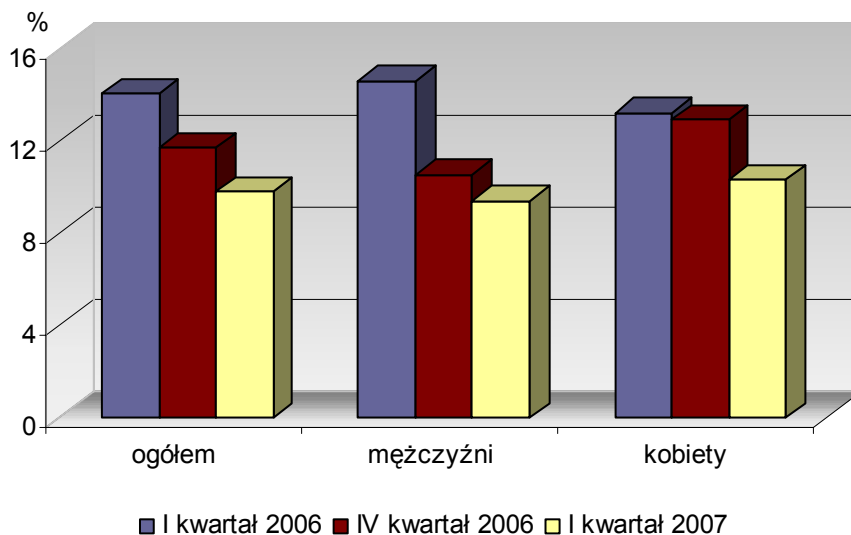
Na rynku pracy największe zmiany wśród aktywnych zawodowo zaszły w populacji osób bezrobotnych, która zmniejszyła się o 59 tys. osób, tj. o 30,4% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. Spadek liczby bezrobotnych odnotowano zarówno w podziale według płci, jak i miejsca zamieszkania, przy czym w większym stopniu dotyczył on populacji mężczyzn (o 37,2%) oraz osób zamieszkałych na wsi (o 34,8%).

Obniżenie bezrobocia (o 38 tys. osób) nastąpiło również w porównaniu do poprzedniego kwartału i dotyczyło zwłaszcza poszukujących pracy kobiet, których liczba zmniejszyła się o 29,7%. Na wsi wystąpił nieco większy odpływ bezrobotnych niż w miastach. Powyższe zjawiska można tłumaczyć m.in. rosnącą emigracją zarobkową za granicę, tworzeniem nowych miejsc pracy.

W podziale bezrobotnych według wieku, najliczniejsze były grupy młodszych roczników: 25-34-latkowie (30,4% ogółu) oraz 15-24-latkowie (29,6%). Zarówno na przestrzeni roku, jak i kwartału, odnotowano spadek bezrobocia we wszystkich grupach wiekowych, przy czym relatywnie największy w najmniej licznej grupie wiekowej 55 lat i więcej.

Pod względem poziomu wykształcenia osób bezrobotnych nadal dominowały osoby, które ukończyły szkołę zasadniczą zawodową - 39,3% udziału, tj. 53 tys. bezrobotnych. Drugą grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 25,9%, tj. 35 tys. W skali roku najbardziej zmniejszyła się liczba bezrobotnych posiadających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe - o 44,0%. Jest to najmniej liczna grupa, do której zalicza się m.in. uczniów, którzy nie skończyli jeszcze swojej edukacji, a już myślą o podjęciu pracy zarobkowej, a także inne osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. W pozostałych grupach również wystąpiły spadki, tak w skali roku, jak i kwartału, z wyjątkiem osób bezrobotnych legitymujących się wykształceniem wyższym, których było o 25,0% więcej niż przed rokiem, ale już o 34,8% mniej niż w poprzednim kwartale.

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL

Do oceny natężenia bezrobocia wykorzystuje się **stopę bezrobocia** wyrażającą udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W I kwartale 2007 r. stopa bezrobocia ogółem według BAEL wyniosła 9,8% (w Polsce 11,3%) i jej natężenie spadło zarówno w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku - o 4,2 pkt (w kraju o 4,8 pkt), jak i w stosunku do poprzedniego kwartału - o 1,9 pkt (w Polsce o 0,9 pkt).

Stopa bezrobocia dla osób mieszkających w miastach była wyższa niż dla mieszkańców wsi - różnica ta wynosiła 1,7 pkt. W gorszej sytuacji na rynku pracy pozostawały nadal kobiety, dla których stopa bezrobocia była na wyższym poziomie (o 0,9 pkt) w stosunku do mężczyzn.

Tak na przestrzeni roku, jak i kwartału, natężenie bezrobocia zmniejszyło się, zwłaszcza wśród mieszkańców miast.

Sytuacja ludzi młodych na rynku pracy była nadal niekorzystna. Stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata (26,8%), pomimo spadku w skali roku, była ponad 2,5-krotnie wyższa niż dla całej populacji. Natomiast najniższy poziom omawianego wskaźnika (2,8%) charakteryzował grupę osób 55-letnich i starszych. Można zauważyć, że im starsza grupa wiekowa, tym niższa stopa bezrobocia.

Na przestrzeni roku natężenie stopy bezrobocia obniżyło się we wszystkich grupach wiekowych, najbardziej wśród 25-34-latków (o 4,8 pkt). Większe zróżnicowanie wystąpiło w porównaniu z IV kwartałem 2006 r., od nieznacznego wzrostu wskaźnika (o 0,8 pkt) dla przedziału wiekowego 15-24 lata do obniżki o 3,5 pkt w najstarszej grupie wiekowej.

Pomimo spadku stopy bezrobocia dla osób w wieku produkcyjnym ukształtowała się ona i tak na poziomie wyższym niż średnia stopa w województwie i wyniosła 10,1%.

Biorąc pod uwagę kryterium wykształcenia, w najlepszej sytuacji na rynku pracy pozostają wciąż osoby, które ukończyły szkołę wyższą - stopa bezrobocia rzędu 5%. Nadal najwyższy, czyli najbardziej niekorzystny wskaźnik charakteryzował osoby bez przygotowania zawodowego (po średnich szkołach ogólnokształcących) - ponad 16%.

W skali roku największy spadek stopy zanotowano dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 6,0 pkt), a nieznaczny wzrost (o 0,4 pkt) tylko dla osób z wykształceniem wyższym.

W okresie kwartału spadki natężenia stopy bezrobocia wystąpiły we wszystkich omawianych grupach, z wyjątkiem tej z najniższym wykształceniem (wzrost o 0,5 pkt procentowego).

TABL.4 STOPA BEZROBOCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		
	I kw.	IV kw.	I kw.		
	stopa bezrobocia w %			+/- w porównaniu z	
			I kw. 2006	IV kw. 2006	
OGÓLEM	14,0	11,7	9,8	-4,2	-1,9
mężczyźni	14,6	10,5	9,4	-5,2	-1,1
kobiety	13,2	12,9	10,3	-2,9	-2,6
Miasta	15,4	13,3	10,7	-4,7	-2,6
Wieś	12,6	10,2	9,0	-3,6	-1,2
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	14,5	12,1	10,1	-4,4	-2,0
15-24 lata	30,2	26,0	26,8	-3,4	0,8
25-34	14,4	11,7	9,6	-4,8	-2,1
35-44	11,4	8,9	8,0	-3,4	-0,9
45-54	11,0	9,1	7,2	-3,8	-1,9
55 lat i więcej	5,5	6,3	2,8	-2,7	-3,5
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	4,5	7,3	4,9	0,4	-2,4
Policealne i średnie zawodowe	13,1	11,3	9,3	-3,8	-2,0
Średnie ogólnokształcące	18,6	18,3	16,1	-2,5	-2,2
Zasadnicze zawodowe	17,6	13,1	11,6	-6,0	-1,5
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	17,2	11,7	12,2	-5,0	0,5

Rozpatrując czas **poszukiwania pracy**, z ogólnej liczby 135 tys. osób poszukujących pracy, najliczniejszą grupę nadal stanowili długotrwale bezrobotni, tzn. poszukujący pracy 13 miesięcy i dłużej - 73 tys. (54,1%, w kraju 47,6%), ale odsetek tych osób zmniejszył się znacząco zarówno w skali roku, jak i kwartału. Większą liczbę długotrwale bezrobotnych odnotowano w miastach (45 tys. osób) niż na wsi, a w podziale na płeć przewaga wystąpiła wśród bezrobotnych mężczyzn (42 tys. osób). Grupa bezrobotnych poszukujących pracy od 4 do 6 miesięcy, tj. 24 tys. osób, stanowiła 17,8% ogółu, (przeważali w niej mężczyźni oraz mieszkańcy wsi - po 13 tys. osób). Poszukujących pracy przez 7-12 miesięcy było 22 tys., a do 3 miesięcy - 16 tys. i w grupach tych zaznaczyły się spadki, odpowiednio o 38,9% i 30,4% w stosunku do ub. roku.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w omawianym okresie wynosił 21 miesięcy, wobec 23,5 miesięcy przed rokiem i 19 miesięcy w poprzednim kwartale. O 1 miesiąc dłużej, niż przeciętnie w województwie, szukali pracy bezrobotni mężczyźni, podczas gdy kobietom zajmowało to średnio 19 miesięcy (przed rokiem 25 miesięcy). Jednocześnie mieszkańcy miast potrzebowali aż 23 miesięcy na znalezienie odpowiadającej im pracy, a zamieszkali na wsi 18 miesięcy.

Biorąc pod uwagę **metody poszukiwania pracy** w I kwartale 2007 r. bezrobotni szukali jej przede wszystkim poprzez krewnych i znajomych (85,2%), ogłoszenia w prasie (82,2%), bezpośredni kontakt z zakładem (71,9%). Około 2/3 wszystkich osób bezrobotnych korzystało z usług powiatowych urzędów lub prywatnych biur pośrednictwa pracy, a najmniej (4,4%) podjęło starania o zorganizowanie własnego miejsca pracy.

BIERNI ZAWODOWO

W I kwartale 2007 r. zbiorowość biernych zawodowo w województwie małopolskim liczyła 1222 tys. osób, wśród których przeważały kobiety - 62,2% (w kraju 60,9%) oraz mieszkańcy miast - 55,2% (w Polsce 62,4%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku liczba biernych zawodowo ogółem zmniejszyła się zaledwie o 0,5%, a w stosunku do IV kwartału 2006 r. odnotowano wzrost o 3,1%. W podziale według płci i miejsca zamieszkania spadki dotyczyły jedynie mężczyzn i mieszkańców wsi.

Ponad połowę biernych zawodowo (53,9%) stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej, których przybyło zarówno w skali roku jak i kwartału, odpowiednio o 4,9% i 6,0%. Nadal znaczący był udział osób w wieku 15-24 lata (28,1%), jednak liczebność tej grupy w omawianym okresie spadła.

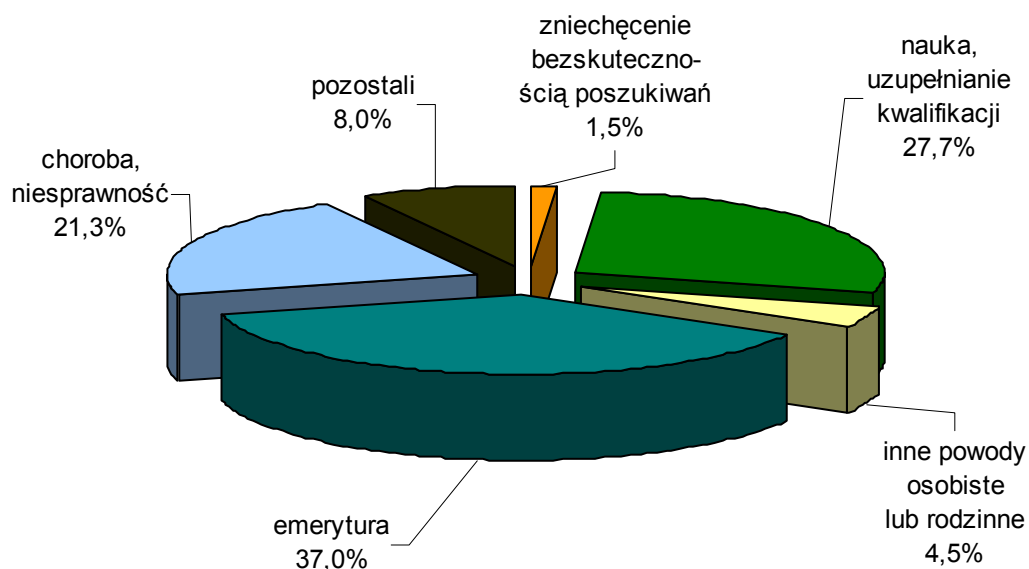
Liczną grupę stanowili bierni z wykształceniem najniższym (42,1% udziału) oraz zasadniczym zawodowym (19,6%).

Liczba biernych zawodowo w wieku produkcyjnym obniżyła się na przestrzeni roku o 3,1%, do poziomu 589 tys. (48,2% ogółu).

W okresie styczeń-marzec br. osób biernych zawodowo, które **nie poszukiwały pracy** było 1215 tys. (99,4%), a ich liczba spadła w skali roku o 0,2% i o 3,5% w stosunku do poprzedniego kwartału.

Osoby te, poza emeryturą (taki powód podało 450 tys. osób, tj. o 11,4% więcej niż przed rokiem), jako przyczynę nieposzukiwania pracy wymieniali naukę i uzupełnianie kwalifikacji (337 tys. osób, o 4,8% mniej), chorobę i niesprawność (259 tys. osób, o 11,6% mniej) oraz inne powody osobiste lub rodzinne (55 tys. osób, o 1,9% więcej), a także zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy (18 tys. osób, o 30,8% mniej).

BIERNI ZAWODOWO NIEPOSZUKUJĄCY PRACY WEDŁUG PRZYCZYN W I KWARTALE 2007 R.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w I kwartale 2007 r. wskazują na utrzymującą się poprawę na rynku pracy.

W porównaniu z I kwartałem 2006 r. zaobserwowano:

- spadek liczby osób bezrobotnych, niezależnie od miejsca zamieszkania i płci,
- wzrost liczby pracujących, zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet,
- mniejsze obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- spadek stopy bezrobocia,
- zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych (13 miesięcy i więcej),
- skrócenie przeciętnego czasu poszukiwania pracy.

Odnotowano jednocześnie:

- niewielkie obniżenie liczby aktywnych zawodowo, szczególnie na wiejskim rynku pracy oraz wśród populacji mężczyzn,
- wzrost ilości osób biernych zawodowo, wśród których prawie połowę stanowiły osoby w wieku produkcyjnym.

W porównaniu z IV kwartałem 2006 r. odnotowano zmniejszenie się liczby ludności aktywnej zawodowo, w tym zwłaszcza bezrobotnych. Miał miejsce spadek aktywności zawodowej. Wskaźnik zatrudnienia obniżył się zarówno w podziale według płci, jak i miejsca zamieszkania. Niepokojący może być wzrost liczby osób biernych zawodowo. Pozytywnym zjawiskiem natomiast jest spadek stopy bezrobocia.